

MATG 2000 - ANY XIX - PREU 300 PTS - NÚM 76

Llum d'Oli

P O R R E R E S

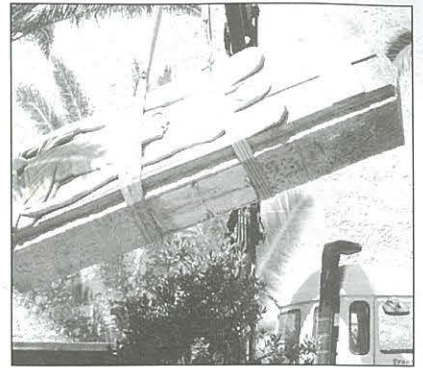
Porreres amb Porrera

Activitats de l'Agrupació..... 4

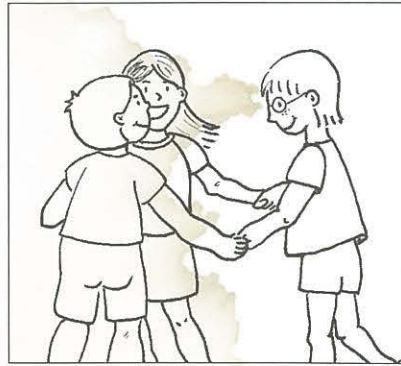
Entrevista..... 16

Opinió 25

Informació Local 6

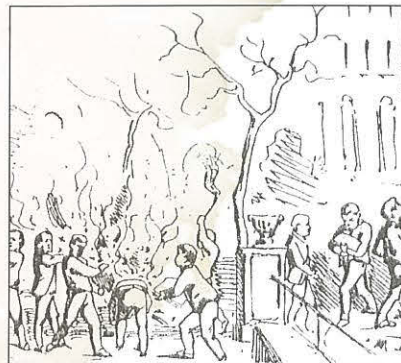
Cultura Popular 20

Esport..... 27

Còmic..... 15

Notes Històriques 22

Creació..... 30

Llum d'Oli

EDITORIAL

JUNTS PER LA LLENGUA DIADA 20 DE MAIG

Dissabte dia 20 de maig tengué lloc a Palma la sisena Diada per la llengua i l'autogovern. La Diada ha estat coordinada com cada any des de l'**Obra Cultural Balear** amb la cooperació de centenars d'entitats, entre les quals es troba l'**Agrupació Cultural de Porreres**.

Aquesta Diada d'enguany fou una novetat quant a organització i entre aquestes en podem destacar el caire festiu i lúdic amb múltiples tallers i actes per a totes les edats: taller de ximbombes, taller de periodisme, la carpa dels Súpers, festa del club Super 3, Cucorba, actuacions castelleres, xeremiers, dimonis, ballades i música popular són algunes de les propostes més lúdiques i participatives.

Evidentment, el **bessó de la Diada era el caire reivindicatiu** per tal de donar **impuls a l'ús de la llengua**. No podem oblidar que la nostra llengua es troba en una situació gravíssima perquè viu un retrocés i un procés de substitució: les persones que la parlem giram la llengua en benefici del castellà i no exercim els nostres drets lingüístics a la nostra terra (passejau-vos per ciutat o per la costa: a Mallorca no ens entenem!). A aquest fet se li afegeix l'enorme massa de gent immigrant que arriba per treballar aquí o, des de l'altre costat, la cada vegada més nombrosa colònia residencial estrangera que no té cap interès per la nostra cultura.

10.000 persones acudiren a la crida per manifestar el seu compromís personal en la defensa de la nostra llengua a la nostra terra i per demanar a les institucions més actuacions, molta fermesa i més gosadia. Aquesta participació de la societat illenca servirà per donar coratge a les persones que actualment ocupen càrrecs públics i que eren allà, participaven de la festa i que, suposam, *carregaven piles* per tirar endavant amb el repte que suposa tot el procés de normalització lingüística. Entre aquestes persones volem destacar la presència del president del govern, **Francesc Antich**, el vicepresident, **Pere Sampol**, el conseller de Cultura i Educació, **Damià Pons** i el director general de Política Lingüística, *el nostre Joan Melià*.

No cal dir que aquesta presència institucional suposa tot un canvi d'actitud dels nostres representants polítics en relació al que ens tenien acostumats els anteriors governs autonòmics. Volem, emperò, tenir la certesa que aquesta actitud es refermarà en una acció decidida i valenta. Els nostres governants, els d'ara i els del futur, han de saber que ja no podem fer més passes de cranc perquè volem viure amb la nostra llengua al nostre petit i estimat país, dintre d'aquest espai cultural comú que formam amb les altres terres de parla catalana.

Maig 2000 - Nº 76

Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:

Agrupació Cultural de Porreres
Carrer Almoina, 67-1r.
Tel/Fax 971 64 71 86

Coordina:

Joana Mora i Cerdà

Consell de Redacció:

Gaspar Barceló i Barceló
Margalida Barceló i Taberner
Antoni Gornals i Mesquida
Joana Maria Julià i Mora
Vicenç Marí i Sastre
Catalina Oliver i Riera

Col.laboradors/es:

Joan Ballester Melià
Julià Barceló i Auli
Maria Barceló i Crespí
Nicolau Barceló i Llaneras
Joan Barceló i Bauçà
Bartomeu Barceló i Picornell
Rafel Ferrà Martorell
Bartomeu Garí i Salleras
Joan Melià
Joan Sorell Adrover
Margalida Vidal Barceló

Portada

Els batles amb els gegants
de Porrera

Foto: Aina Sansó

Fotografies

Foto Vidal
Vicenç Marí
Joana Mª Julià
Aina Sansó
Tomeu Barceló

Imprimeix

Gràfiques LLOPIS, S.A.
Tel. 971 58 04 89
e-mail: grafillopis@teleline.es

*Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors*

ACTIVITATS DE L'AGRUPACIÓ

PASSEJADA EN "SITRA"

Els membres del GEP han posat en marxa una nova iniciativa excursionista: conèixer el terme de Porreres en SITRA, pels que no són porrerencs sàpiguen que sitra vol dir bicicleta.

Dia 2 d'abril és va fer la primera ruta en bicicleta per la zona del llevant del nostre terme passant per:

Dissabte dia 20 de maig un grup d'aficionats anaren des de Porreres a Cate-litx (Algaida) per camins rurals alternatius.

VISITA AL CASTELL DE BELLVER

El diumenge 9 d'abril i dins el VIII Cicle de lliçons visitarem el Castell de Bellver per tal de conèixer un dels monuments més emblemàtics de la Ciutat i que manà edificar el rei Jaume II.

També, encara que breument, ens arribarem a l'església de Santa Eulàlia, on l'esmentat monarca el dia 12 de setem-

bre de 1270 jurà els privilegis i franquesses de Mallorca.

PRESENTACIÓ DE LLIBRES

El passat dia 29 d'abril i amb motiu de la celebració del dia del llibre (23 d'abril) es varen presentar al local social dos llibres recentment sortits al carrer.

Illa Corberana és un llibre de poesia que va obtenir el 3r premi Alella a Maria Oleart. L'autor és Miquel Àngel Lladó Ribas. Illa Corberana és una carta al pare en clau poètica, en la que es parla, sobretot de l'experiència de l'autor davant la mort:

*No estic massa segur
Que bagis partit. Em costa
De creure-bo, entre altres coses
Perquè gairebé res no ha canviat*

(fragment d'un dels poemes que és va llegir a la presentació titulat Dubte)

Teatre de Guillem d'Efak coordinat i presentat per Tomeu Mestre.

CAMPIONAT DE MALLORCA D'ESCACS PER EQUIPS

El mes de gener d'enguany es va iniciar el Campionat de Mallorca d'Escacs per equips i va finalitzar dia 15 del passat mes d'abril. La secció d'escacs de l'Agrupació Cultural hi participà amb dos equips: un de 1ª categoria i l'altre de 3^a.

L'equip de 1ª quedà classificat en cinquena posició d'un total de 8 equips participants, amb 5,5 punts. L'equip de 3^a es classificà en segona posició, amb 4,5 punts, d'un grup format per 14

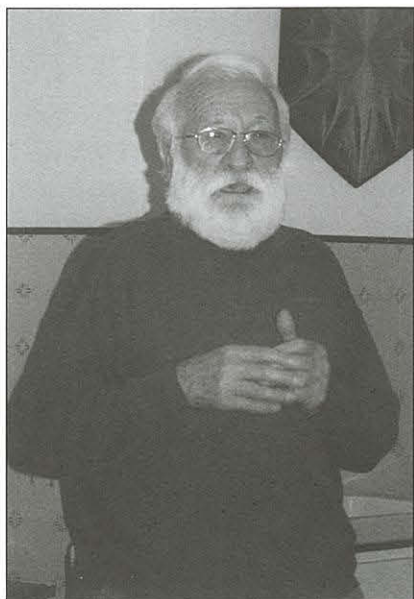
equips, empatat a punts amb el 1r i 3r. Aquest equip ascendirà de categoria la propera temporada i jugarà, per tant, a 2^a.

En aquest campionat hi han participat 11 jugadors de l'Agrupació Escaquista de Porreres, anomenats a continuació segons la llista de força de la temporada: Gabriel Gornals, Aureli Mauro, Jaume Cerdà, Ramon Alenyar, Jordi Oliver, Salvador Estelrich, Joan Barceló, Angel Oneto, Jeroni Palerm, Jaume Sorell i Miquel Rosselló.

ÈXIT TOTAL DEL SOPAR DE QUARESMA. PRESENTACIÓ DEL LLIBRE DE BIEL FRONTERA: Aplecs d'usos de cuina al pla de Mallorca

Tot un èxit va tenir el sopar de quaresma celebrat dia 24 de març al menjador del CP Escola Nova. Com ja és habitual en temps de quaresma, la nostra entitat prepara el tradicional sopar de temporada, però enguany hi va haver novetats. Una seixantena de persones pogueren degustar el menú preparat per un equip de sis cuiners, dirigits per Catalina Trobat i que demostraren les seves qualitats culinàries que tan amagat ho duien. L'equip el formaven: Bartomeu Barceló Picornell Porret, Gabriel Arbona Verger, Guillem i Biel

Ferrer Arbona, Rafel Barceló Mesquida, Agustí Mora Mora i Joan Sastre Barceló.

El menú fou el següent:

- Arròs sec de verdures

- Esqueixada de bacallà
- Remenat de bolets amb alls tendres
- Calamars farcits de marisc
- Plàtans flamejats amb maduixes saltejades.

Entre els comensals s'hi trobava, acompanyat per un grapat d'amics i amigues de Llubí, un convidat d'honor, **Biel Frontera**, home de la bulla i de bon paladar, amant de la bona cuina. Aquest llubiner ens presentà el seu llibre de cuina *Aplecs d'usos de cuina al pla de Mallorca* receptari pràctic basat amb la cuina tradicional mallorquina fonamentada en els productes de temporada. Cal destacar a més del seu contingut la seva original presentació, és un llibre que té forma rodona amb la fotografia d'un plat de figues, editat per Inforaiguer.

L'autor signà un bon grapat de llibres i

en especial els que reberen els cuiners i la cuinera en reconeixement a la seva tasca culinària realitzada per tal ocasió.

L'Agrupació Cultural vol donar les gràcies, públicament, a Catalina Trobat i al seu equip de cuiners, al CP Escola Nova, a la Confraria d'Amics del Vi, per la seva col·laboració, ja que fan possible que la nostra entitat pugui seguir realitzant tan encertada activitat.

També volem agrair a Inforaiguer, a Antonia Coll i a Biel Frontera la seva contribució amb la seva presència a dit acte.

PROPERES ACTIVITATS

JUNY

Dia 3 de juny.- VIII Cicle de Lliçons: "Classificació 3R al cinema a la Mallorca franquista" a càrrec de Manel Santana i Margalida Pujals. A les 21 hores al local social.

JULIOL

Dia 1 de juliol.- Sopar-Cloenda del VIII Cicle de Lliçons a Montis-sion. Les persones interessades en venir es poden apuntar al contestador automàtic de l'Agrupació 971-647186.

La Fonda Cafè

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

DE COM VA RESSORGIR EL BALL DE BOT A PORRERES

Tomeu Barceló Picornell

Amb motiu de la celebració del 25 aniversari del grup AIRES DE MONTISION he tengut ocasió de sentir i llegir diverses versions de com va ressorgir el ball de bot a la nostra vila que segons la meva opinió no són del tot correctes.

Com a persona implicada en aquell ressorgiment, ara i des de Llum d'Oli vull exposar la meva referència als fets que varen ocórrer ara fa més de vint-i-cinc anys.

...Era el dia de la Festa de Montision de l'any 1974, quan la Banda de Música, després de la Missa i com sempre ha fet, va sonar unes quantes peces del seu repertori. Entre altres: una jota i uns boleros. Una vegada acabada l'actuació de la Banda, el que signa aquest escrit, aleshores Tinent Batle de Cultura, es va dirigir al Director de la Banda (En Jordi Rosselló) i li vaig prometre que per la propera Festa de Montision se ballarien la Jota i els Boleros. En Jordi encantat amb la idea va oferir la col·laboració de la Banda.

La promesa no va caure enterra i faltant uns mesos per la Festa de Montision de l'any 1975, el Patronat de l'Escola de Música es va proposar posar en marxa aquesta activitat. (El President del Patronat també era el Tinent Batle de Cultura).

Comencàrem idò l'activitat. En pri-

mer lloc, una representació del Patronat, va parlar amb na Margalida Jaume, que era la persona que més sabia d'aquest tema a Porreres perquè ens indicàs el que podíem fer per començar.

Na Margalida Jaume es va comprometre a cercar unes persones que poguessin ensenyar a ballar als nins i a les nines de la nostra vila. Al poc temps ja ens va facilitar els noms de les persones que podrien ajudar-nos i a ensenyar els distints balls. Aquestes persones eren na Jerònia Vaquer i na Catalina Nicolau.

Després i ja a punt de començar l'activitat, una representació del Patronat va visitar els col·legis de Porreres per convidar els nins i les nines que venguessin a aprendre a ballar.

En el pati de l'Ajuntament havíem de començar les "classes", però la resposta per part de les nines i dels nins va ésser tan nombrosa (en vengueren més de cent), que vàrem haver d'anar al pati del quarter vell a seguir l'ensenyament.

Ja a partir dels primers dies el grup s'anà reduint (a uns que no els va agradar, a altres no els anava bé...) Però al final va quedar un grupet molt important. Amb aquest grup se seguiren les classes a l'Ajuntament.

Les tonades per ballar es feien a "viva veu", el que era molt pesat. Però es va parlar amb el director de la Banda que també era membre del Patronat, per a aconseguir que uns quants músics sonassin les tonades per gravar-les i així estalviar l'esforç de la veu humana.

Y així arribàrem al dia de la Festa de Montision. Després de la Missa i del Concert de la Banda i acompanyats per la Banda, els nins i les nines, - vestits de carrer - ballaren per primera vegada Els boleros mallorquins, El parado de Valldemossa i La Jota Mallorquina. Retornàrem així a la tra-

dició que durant bastants d'anys havia quedat interrompuda.

Com a "paga" pel seu treball, les "Mestres" i na Margalida Jaume varen ésser obsequiades pel Patronat amb un perfum.

Per l'any següent, ja na Jerònia Vaquer es va fer càrrec del grup, si bé he de dir que el Patronat no se'n desféu del tot, a partir de llavors era un simple col·laborador. Na Jerònia no es va conformar amb el que s'havia fet, sinó que va cercar un grup de "sonadors" i així va millorar encara més la feina. Seguiren els assaigs a l'Ajuntament i també alguns en el magatzem d'Elèctrica Barceló - he de dir també que el propietari cedia gentilmente el local, així com l'equip de megafonia.

Alternant els molts d'assaigs amb alguna xocolatada es va arribar a la Festa de Monti-sion del 76. Aquesta vegada les nines i els nins ja anaven vestits de pagesa i de pagès. Després de la memorable actuació el grup va seguir amb la "senyorida de boleros" na Jerònia Vaquer. El grup ja estava consolidat. - EL BALL DE BOT JA HAVIA RESSORGIT A PORRERES, que era el que aleshores interessava a l'Ajuntament i també al Patronat de l'Escola de Música.

Ballada a la Clastra. Festa de Monti-sion. Dia 13 d'abril de 1980

Per les Festes de Sant Roc de l'any 1977, l'Ajuntament va contractar el grup per a una actuació a la plaça, concretament pel dia 14 d'agost. Però el que primer va sorgir era que el grup no tenia nom. S'havia de cercar un nom i, un dia que vaig anar a ca na Jerònia, en presència del seu home en Rafel Picornell, ella me va proposar tres noms i que jo digués el que més m'agradava. Dels tres: Aires porrerencs, Aires de la Vall de Monti-sion i Aires de Monti-sion vaig escollir el tercer. I així va ésser el "naixement" i "bateig" del grup que

durant aquest any, tan encertadament, commemora el seu **25è aniversari**.

Enhorabona a totes les persones que d'una manera o de l'altre han contribuït a fer gran aquest grup.

Per molts d'anys!

BAR CA SA VIUDA

Especialitats:
"Callos", frit i llengua

C/ d'en Veiet, 1 - Tel. 971 64 70 57 - PORRERES

ASSESSORIA LABORAL
I SEGURETAT SOCIAL

JAUME VIDAL BAUÇA

GRUAT SOCIAL, COL. Núm, 298

Assessorament a l'empresari,
treballador i pensionista

Avgda. Bisbe Campins, 3
Tel. 971 16 80 38
(horabaixes) - PORRERES

PER MOLTS D'ANYS ! AIRES DE MONTI-SION

Enguany i concretament el passat mes d'abril l'agrupació folklòrica Aires de Monti-sion ha celebrat el seu 25è Aniversari de la seva primera ballada en públic com a grup consolidat de ball de bot.

Durant tot aquest any els membres de dita agrupació han programat diferents actes per tal de festejar aquest especial aniversari.

Encetaren la programació dia 29 d'abril amb la inauguració d'una exposició de fotografies, cartells, records, indumentària, entre altres coses, a l'Aula de Gramàtica de Monti-sion. En aquest mateix indret es va organitzar una taula rodona "Viure la Cultura Popular" on els participants i públic exposaren la seva visió sobre com es viu avui la cultura popular, folklore... Hi participaren: Guillem Bernat (President de la Federació de Ball de Bot), Joana Domenge (balladora de Sant Llorenç), Biel Roig (ballador de Porreres), Betlem Aguiló (presentadora de televisió), Margalida Vaquer (una de les primeres balladores del grup), Francesc

Taula Rodona

Valcaneres (estudiós de la cultura popular).

El dia de la festa de Monti-sion, dia 30 d'abril, els balladors i les balladores que formen l'actual grup ens alegraren el matí amb una mostra de ball a la Clastra.

A la nit i per completar el cap de setmana, tan mogut! l'actuació del grup HARRIS KAMOI, al carrer de l'Hospital acabà de posar la guinda al pastís d'aniversari dels Aires de Monti-sion.

sos apresos dels diferents balls.

ACTUALMENT

- El grup està format per 43 persones, entre músics, balladores i balladors.

- Els instruments que toquen els músics són: guitarres, guitarró, llaüt, bandúrria, flauta, baix i un parell d'instruments de percussió: bombo, botella, canya...

- Han viatjat molt a resultes dels intercanvis que fan anualment des de l'any 1989: Algèria, Castelló, França, Valladolid, Astúries, Navarra, Manresa...

- Tenen enregistrat un CD amb motiu del seu 20è Aniversari del qual n'estan molt orgullosos.

- Han format una escola de ball on totes les persones que estiguin interessades en aprendre de ballar hi poden assistir.

- Tenen molts de projectes de futur, però s'estimen més no desvelar-los.

La nostra més sincera enhorabona per a aquest 25è Aniversari.

Exposició XXV Aniversari. Aula de Gramàtica. 30 d'abril de 2000.

Però la festa no s'acaba aquí, sabem que dia 26 de maig tindrà lloc a Monti-sion un sopar on hi estan convidats i convidades els antics balladors, músics i entitats del poble en el transcurs del qual, les primeres balladores i balladors (que eren pocs!) faran una actuació recordant els primers pas-

JA TENIU EL NOM I ELS LLINATGES NORMALITZATS ?

Si oficialment, als vostres papers i DNI, encara sou *Miguel, Micaela, Pedro, Margarita, Pablo...* ara podeu ser Miquel, Miquela, Pere, Margalida, Pau... amb molta facilitat.

El 27 de febrer de 2000 va entrar en vigor una modificació del Reglament del Registre Civil que permet la substitució automàtica del nom de pila "en qualsevol de les llengües espanyoles" i també permet adequar l'ortografia dels llinatges a la llengua catalana (o les altres llengües de l'estat) en quasi tots els casos. Hi pot haver casos especials en què es demani qualque acreditació, però no són la majoria.

O sigui, actualment tenir el nostre verdader nom i els llinatges ben escrits és tan simple com anar fins a plaça, entrar a la Sala i sol·licitar-ho a la per-

sona encarregada del Registre.

Ja ho sabeu, **siau qui sou** (mai més ben dit) que ja no hi valen excuses!

Miquel Rosselló Canyelles
Miguel Roselló Cañellas

Margalida Bauçà
Margarita Bauzá

Antoni Ferrà
Antonio Ferrá

Llorenç Mates
Lorenzo Matas

Miquela Cerdà
Micaela Cerdá

Foto VIDAL

Porreres

FOTOGRAFIES D'ESTUDI
REPORTATGES DE NOCES, BATEJOS, COMUNIONS
AMPLIACIONS I REPRODUCCIONS

LLG FUSTERIA

LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, núm 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)
Taller: Ctra. Porreres - Montuiri, Parcela 250
Telef. i Fax 971 16 84 66

PAPERERIA ALMOINA

Llibreria - Fotocòpies - Objectes de regal

C/. Almoina, 10 • Tel. 971 16 80 19

I CURSET DE CUINA PER A HOMES

Un cuiner diplomad

Durant els passats mesos de gener, febrer i març, a l'Escola Nova, va tenir lloc el I Curset de cuina per a homes, organitzat per l'Ajuntament de Porreres.

La mestra-directora va ser la cuinera de l'escola Catalina Trobat. Les classes eren els divendres de les 19 a les 22 hores.

Abans de començar el curset es fixaren els següents objectius: aprendre a cuinar (iniciació a la cuina), elaboració del menjar pels alumnes, amb la supervisió de la mestra, i degustació dels plats elaborats, amb l'anàlisi dels encerts i errades comeses.

Els menús que aprenquerem a preparar foren, entre d'altres, calamars farcits, escaldums, frit, sopes mallorquines, coca de verdures, arròs de verdures, caldereta de marisc...

Com a prova final d'aquest I curset, la mestra i els alumnes confeccionaren i elaboraren el menú per al sopar de Quaresma de l'Agrupació Cultural que va tenir lloc en el menjador de l'Escola Nova, el divendres dia 24 de març.

L'èxit va esser tal que la mestra i els alumnes varen rebre un fort aplaudiment i un diploma que els lliurà l'Ajuntament amb la qualificació d'excel·lent.

Enhorabona a la mestra i als set "nous cuiners".

SUPERMERCAT CAN MURTO

*Carnisseria, xarcuteria, peix congelat,
merceria, perfumeria*
AMB SERVEI A DOMICILI

C/ Sa Galla, 94 - Tel. 971 64 70 53 - PORRERES

BAR

Ca'n guillem

Tel. 971 64 74 95 PORRERES

BAR - RESTAURANT

N'Hereveta

MENJAR A LA CARTA

de 13.00 h. a 15.30 h. i de 20.00 h. a 23.30 h.

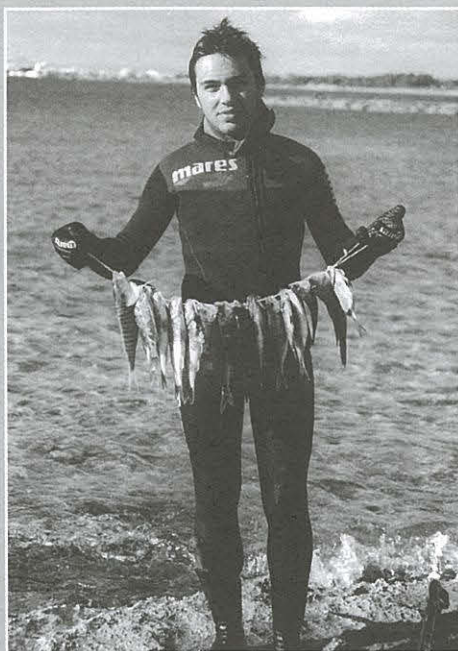
ENTREPANS / PA AMB OLI / HAMBURGUESSES
GELATS / BATUTS / SUC DE TARONJA NATURAL

Camí de Marina, s/n - 07260 Porreres - Tel. 971 168 464

Ens hem atrevit a publicar aquestes paraules tan boniques que vosaltres, amics i amigues, li vàreu dedicar. Per demostrar-vos la nostra gratitud, a la mostra d'amistat i d'amor que teniu pel nostre fill Tomeu. No ho podrem oblidar mai i estam molt agraïts del cas i el recolzament que tothom ens ha donat en aquests moments tan difícils i de tristor.

Moltes gràcies.

Mª Antònia, Rafel i Catalina.

*"Perquè eres bonic com un ocell.
Com l'ocell de l'oceà sempre preparat
per aixecar el vol i començar la caça
dels feixucs animals oceànics.*

Els teus amics et recordarem sempre"

PLUVIOMETRIA

Julia Barceló Aulí

MARÇ

Dia 13.....	1'5 litres/m2
Dia 14.....	2'5
Dia 28.....	1'2

Total 5'2 litres m2

ABRIL

Dia 04.....	0'6 litres/m2
Dia 09.....	28'8
Dia 11.....	0'2
Dia 16.....	0'3

Total 29'9 litres/m2

*Bartomeu Ferrando i Ballester
Guillem Soler i Vanrell*

ECONOMISTES

Assessoria Fiscal - Comptabilitats - Assegurances

C/. Nuño Sanç núm. 11 - 1er A · Tel. i Fax 971 16 81 56 · PORRERES

... els Ajuntaments de Palma i d'Inca organitzaren "La Feria de Abril" pel mes de maig? Per menjar i beure, i remenar el cul, qualsevol mes de l'any és bo.

... encara hi ha alguns comerços i establiments públics de la vila que ofereixen els seus productes en castellà? Tanmateix no hi ha manera.

... el butlletí informatiu número tres "La Veu de Porreres" de la junta local del Partit Popular, destaca a la seva portada, la victòria històrica del P.P a les eleccions generals del passat més de març, i més concretament els seus resultats a Porreres? Qui no es consola és per que no vol.

... en Jaume Matas va ser nomenat per Aznar, ministre de Medi Ambient? Com a bon comediant, mutis per la dreta.

... l'equip de govern d'UM-PSM del nostre Ajuntament, aprovà amb els vots en contra del PP, la puja del sou mensual, del batle i regidors? Molt o poc, tot puja.

... les xocolatades són un bon reclam electoral? Això, almanco diuen. I la coca, i el vi, i el gelat, i el cava... El lloc on es reparteixi és el de menys.

...els qui ho diuen en saben un tros llarg d'això? L'experiència és un grau.

... els que han deixat penós l'estat de l'entrada del Parc de n'Hereveta, no han estat els cotxets, sinó els vehicles pesats que hi aparquen dia darrera dia?

...els vestidors del Parc encara no estan acabats de començar, i que com tot, es va inaugurar sense està del tot enllestit? El que l'ull no veu.

... l'estat de l'Auditori Municipal fa molta pena de

veure i molt poques ganes d'anar-hi? Tot i que ara, això de construir noves sales o reparar les velles està de moda, l'Ajuntament porrerenc no en fa ni mica d'esment dins els seus propers projectes donats a conèixer públicament a les pàgines de "Es Saig".

... els esperits nocturns que van invocar el Grup Foganya es varen passejar uns dies per dins la sala de l'Auditori? Abans d'anar-se'n, brindaren amb herbes espirituals.

... els carrers de la vila ja estan tots normalitzats en la nostra llengua? Alguns, també, han recuperat el nom d'antany.

... la tercera edat té un nou president? Després d'haver duit una bona tasca i fet molta feina, na Margalida Oliver no es presentà a la reelecció. Antoni Rosselló Verger prengué el seu relleu a les eleccions que celebraren el passat 29 d'abril.

... la "Quinta dels Ous" enguany celebra la dotzena i mitja? Ja han passat devuit anys d'aquella històrica tirada d'ous enmig de plaça. Pocs racons de la vila se salvaren d'aquella malifeta.

... el passat 10 de maig el sacerdot porrerenc Josep Cerdà i Tomàs va partir rumb al Perú? Després d'un any a Sant Llorenç i quatre a Artà, en Pep enfila un nou camí, per a fer-se càrrec una partida d'anys d'una parròquia de Lima. Des d'aquí, li desitjam molta sort.

... alguns veïns de les graveres es queixaren públicament dels renous i tremolors que provoquen els petards que sovint s'hi amollen? Casualment era gent externa. El forat mentre tant, de cada cop és més vistós.

... enguany la berbena popular de Sant Roc serà

QUE ...

a la Plaça de la Vila ? Aquest és el nom que ha substituït l'antic de Plaça d'Espanya.

... el portaveu del grup popular a l'Ajuntament de Porreres va dir que no hi havia cap raó per aquest canvi ? Collons!

... el passat mes d'abril el monument als "Caídos" va ser desmuntat del lloc sagrat i traslladat al cementeri ? A la fi ! Ara si, que no el veuran.

... a Porreres, si tot va bé, tendrem assistència sanitària les 24 hores del dia, inclosos els cap de setmana? Diuen que es tracta d'un PAC mòbil. Mentre no es mogui.

... s'han sembrat arbres a la voravia que va al cementeri ?

... a alguns carrers de la vila el que predomina per les voreres són les males herbes i la brutor ? Convendria donar-hi una passada.

... els "malalts" que van al centre sanitari, continuen fent cas omís al cartell que es demana silenci? El xiuxiueig que hi ha, ni a un dia de mercat.

... les més de mil persones que passaren per l'Ajuntament per renovar-se el DNI estan d'enhora-bona ? Amb el seu ordre i comportament, feren que no hi hagués massa cues, i que es tramitès el document amb molta rapidesa. Enhorabona també, als municipals porrerencs i als agents ven-guts des de Palma, encarregats de dur a terme aquesta tasca.

... un nou projecte de l'Ajuntament, és convertir l'antiga plaça dels bous en uns aparcaments? Una bona solució, a la fallida del pati de l'església.

... la manca de pluja ja és alarmant ? En acabar-se l'aigua, s'haurà acabat per tots. Pels qui l'estal-

vien i pels qui la malgasten.

... l'Agrupació Porrerenca Aires de Montis-ion va celebrar amb molt d'entusiasme el seu 25è aniversari? El cantautor vilafranquer Tomeu Peña també hi va col·laborar.

... el nostre amic i col·laborador, Miquel Morlà, va ser el guanyador del dibuix del logotip que presidirà tots els cartells anunciadors dels actes festius i commemoratius de dit aniversari?

... en el darrer any la relació Entitats-Ajuntament ha experimentat un canvi per més bé, d'un cent per cent ? Una nova manera de fer les coses.

... a pesar de tot, i pesi a qui pesi, la millora al nostre poble comença a ser palpable? Evidentment, que encara queden moltes de coses per millorar.

... al trespol davant l'entrada principal de l'edifici central de la Universitat de Lleida hi ha escrits un centenar de noms de viles i ciutats destacades de les terres que en el seu dia integraren la Corona d'Aragó i entre aquests topònims hi és present el de PORRERES ?

... gràcies a un grup de voluntàries i voluntaris hem pogut lluir per les festes de Pasqua un meravellós portam de l'església més net que una plata així com els salomons de dins la mateixa església?

... el pregoner de les festes de Sant Roc d'enguany serà, després de molts d'anys, un porrerenc de cap a peus?

... en el proper número tornarem amb més sabeu que? Fins llavors, idò, passiu bé.

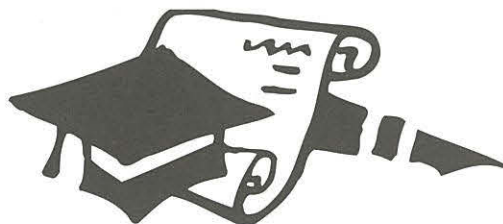
Maria Barceló Crespí, ingressa a l'Acadèmia Mallorquina d'Estudis Genealògics, Heràldics i Històrics.

La nostra companya i col·laboradora, Maria Barceló i Crespí, professora titular d'Història Medieval de la Universitat de les Illes Balears, va pronunciar el passat 11 de maig, el seu discurs "Agnès de Pacs i l'entorn humanista", amb el qual féu l'acte d'ingrés a l'Acadèmia Mallorquina d'Estudis Genealògics, Heràldics i Històrics. Maria Barceló va agrair formar part d'aquesta institució i efectuà una exhaustiva anàlisi del món cultural de la Mallorca del segle XV, on destacà la figura de Agnès de Pacs, com una de les primeres impulsores de l'Estudi General Lul·lià que al cap i a la fi és l'origen remot de la nostra Universitat.

La Universitat de les Illes Balears obrirà un Centre Universitari a Porreres

El passat 19 de maig, el batle de Porreres Joan Sastre i el Rector de la Universitat de les Illes Balears Llorenç Huguet, firmaren un acord de col·laboració, mitjançant el qual la institució acadèmica obrirà un centre universitari a Porreres.

L'objectiu d'aquest centre serà el de afavorir l'estudi i la comunicació dels universitaris i ciutadans en general, així com facilitar els tràmits administratius i l'organització d'activitats culturals.

C/ Hospital, 5 - PORRERES

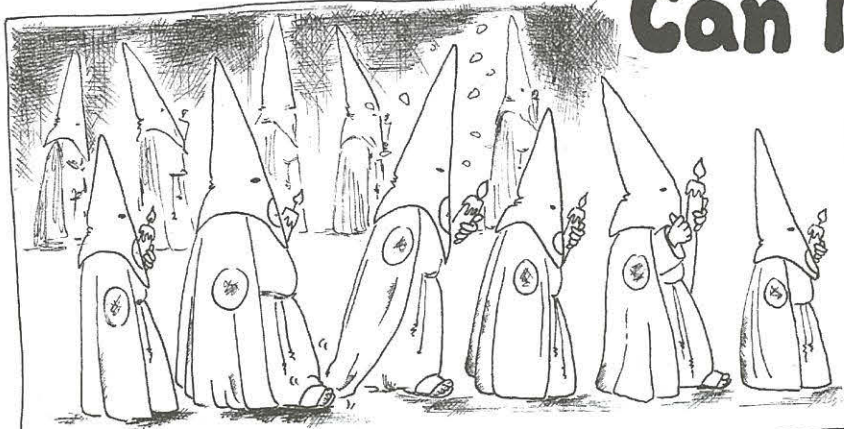

Tel. 971 16 83 10

Avgda. Bisbe Campins, 13

PORRERES

Can Miraprim i les cuculles.

PROCESSÓ DE DIVENDRES SANT..

DESPRÉS A CASA SEVA.

REDELL BIÉL! TENC
ES PEUS PLENS DE
BÒFIGUES.

ÉS QUE AVUI HA ESTAT
SA QUARTA PROCESSÓ.
SI CADA ANY N'HI AFEGIM
ARRIBAREM A SORTIR
CADA DIA.

NO REMUGUEU,
MON PARET!

¡ CADA ANY HI HA
MÉS CUCULLES... ¡
ACABAM MÉS TARD!!

MON PARET, SORTIU
PERQUÈ VOLEU. NINGÚ
NO VOS OBLIGA.

ALMANCO QUAN TENIA SA
BOCA PLENA NO
REMUGAVA.

GRÀCIES A DÉU QUE HE
MENJAT CONFITS TOT ES
TEMPS. NO N'HE DONAT NI UN
NI M'HE N'HA QUEDAT CAP.

QUE HI ANAVEU D'ERRATS
SI ESPERAU UN CONFIT.
A JO M'HAN FET PROFIT
TOTS ES QUE M'HE EMPASSATS.

Wb.

E N T R E

JOAN

Director general de política

“La situació de la llengua catalana és molt complexa”

Joan Ballester, Nicolau Barceló i Joan Melià

L'entrevista que reproduïm en les pàgines següents la realitzaren aquests tres alumnes porrerencs de l'Institut de Felanitx i sortí publicada a la revista del centre educatiu.

Joan, on vares néixer?

A Porreres.

On cursares els teus primers estudis?
A l'escola de Porreres i després vaig passar a fer el batxillerat a l'institut de Felanitx, que estava al costat del col·legi Joan Capó. En aquell temps el Batxillerat durava set anys, per tant vaig estudiar a Felanitx dels 11 als 17 anys, vam fer una revista d'estudiants que es deia Cavallets, majoritàriament en castellà (en aquella època l'ús del castellà era gairebé exclusiu), però vam poder començar a passar alguns articles i col·laboracions en català.

Què va ser el que et va impulsar a estudiar filologia catalana quan els teus primers estudis es van efectuar en un temps en què estava prohibida aquesta llengua?

Dels professors que teníem de llengua castellana n'hi va haver algun, com

en Miquel Pons, que ens va parlar de l'existència de la literatura catalana i ens va fer descobrir que la nostra llengua no era de segona categoria. Així i tot, a la Facultat de Filosofia i Lletres de Palma no hi havia estudis de filologia catalana, sinó que eren de filologia hispànica, però hi havia algunes assignatures de català. Bé, de fet va esser mentre estudiava a la universitat quan vaig comprendre la necessitat de retornar a la nostra llengua les funcions i els usos que l'època de les prohibicions li havien robat.

Què pensaves estudiar quan eres petit?

Ja des que feia el Batxillerat m'interessaven les assignatures de lletres, sobretot la literatura. Per això em vaig proposar estudiar filologia i dedicar-me a la docència.

Quan acabares la carrera, deixares els estudis o vares seguir estudiant?

Primer vaig fer algunes assignatures de filologia catalana que s'havien incorporat als nous plans d'estudis i que no havia pogut cursar en el meu

V I S T A

M E L I À

Lingüística del Govern Balear

pla. Per altra banda, si vols estar al dia, sempre has de continuar estudiant. A més, si et dediques a escriure articles i a fer classes a la universitat, el continuar estudiant és una necessitat de primer ordre.

Quan i on vares començar a treballar? Després d'acabar la carrera, vaig començar a fer classes a l'escola municipal de Sóller, però el mateix any vaig passar a l'Institut d'Inca, quan es varen treure les primeres places per a professors de Llengua catalana. Actualment, som professor de l'Institut Joan Alcover de Palma i professor associat de la UIB, actualment en excedència a causa de l'actual feina.

Actualment, quin és el teu propòsit de cara al futur?

Després d'acabar aquesta fase a la Direcció General de Política Lingüística, tornar a l'activitat docent.

Quina és la situació actual de la llengua catalana?

La situació de la llengua catalana, en aquests moments, és bastant complexa. Per una banda avança el seu ús en molts dels àmbits en què havia estat prohibida (ensenyament, administració, mitjans de comunicació), però a la vegada s'experimenta un retrocés en el seu ús social, causat per la inèrcia del procés de substitució, pels canvis demogràfics i per la dependència, cada vegada més forta, de la societat de les illes balears dels

podere econòmics, socials i mediàtics exteriors. La recuperació de la nostra llengua necessita que les institucions polítiques actuïn de motors de normalització, que vagin impulsant aquest procés, però també és necessari que tota la societat s'involucri en aquest procés i, a més d'usar amb més freqüència la llengua catalana, exigeixi que es respectin els drets lingüístics de la nostra societat, que té el català com a llengua pròpia.

Quines prioritats té el teu departament?

Entre les prioritats generals hi ha la necessitat de coordinar les actuacions lingüístiques de tots els departaments del govern de les illes Balears i de la resta d'institucions públiques, perquè siguin coherents amb l'objectiu de la llei de normalització lingüística. Per altra banda, una altra prioritat és la d'afavorir l'aparició d'àmbits que facilitin la presència i l'ús de la llengua catalana. També és necessari que la societat de les illes Balears possibiliti que els

catalanoparlants puguin exercir els seus drets en totes les situacions sense que hi hagi factors que els ho impedeixin o dificultin. Alhora s'han de facilitar les vies d'integració lingüística a totes les persones que, procedents de fora del nostre territori, s'han instal·lat a les illes Balears.

Quantes persones treballen al teu departament?

La Direcció General de Política Lingüística fins ara havia ocupat una posició molt marginal dins l'estructura del Govern Balear, i això suposava una dotació de recursos humans i materials molt reduïda. En aquests moments la D.G.P.L. s'està reestructurant i s'estan ampliant els seus recursos. Actualment el meu departament compta amb 12 persones, la qual cosa encara fa que sigui insuficient per poder donar resposta a les necessitats de normalització lingüística que té la societat de les illes Balears.

TOT PER L'ESPORT

L'Almoïna, 19
PORRERESTelèfon
971 16 82 76

Qualitat i moda en sabates

PORRERES AMB PORRERA

Joana Mora Cerdà

Els dies 5, 6 i 7 de maig un grup de 117 porrerenes i porrerenques es desplaçaren a Porrera (Priorat, Tarragona) per assistir a l'acte d'agermanament entre els dos pobles i al mateix temps gaudir de les festes locals.

Dins el marc dels actes, l'Ajuntament de Porreres convidà a Rafel Ferrà Martorell a explicar els lligams històrics que uneixen les dues poblacions davant el nombrós públic format per la delegació de Porreres i els habitants de Porrera.

Dissabte dia 6, a punt del migdia, arribarem a Porrera on varem ser rebuts per Josep Ramon Grau i pel batle Salustià Álvarez. Després d'un bon dinar típic de la zona, al restaurant propietat del batle *Lo Teatret*, va tenir lloc l'acte oficial d'agermanament.

La comitiva, encapçalada pels gegants i graellers de Porrera fou conduïda fins a l'Ajuntament on els dos batles signaren el document acreditatiu de tal agermanament.

BREU PINZELLA HISTÒRICA

Rafel Ferrà situà l'inici de la seva dissertació en el llunyà 1228 quan el rei Jaume I reuní les Corts de Barcelona per proposar el seu pla per conquerir Mallorca i alliberar-la de les forces musulmanes. Explicà, així mateix com entrà dins la història de Porreres el personatge que representarà per a sempre el nexa que ens uneix i que donarà nom al nostre poble: Guillem de Porrera. A continuació va dedicar unes paraules al desenvolupament i evolu-

ció històrica d'aquell petit nucli originari de població fins al dia d'avui, així com als paral·lelismes històrics entre les dues poblacions. Finalitzà amb unes paraules referents al desig de profunditzar en el coneixement mutu de les dues comunitats.

Al mateix local actuà el grup de Porreres PLA FORANA que delectà als assistents acabant l'actuació amb el cant de la Balanguera en veu de Maria Picornell. Els representants de les entitats allà presents entregaren al batle de Porrera, un detall d'un producte típic del nostre poble. Per altra banda rebérem, en nom del consistori de Porrera, un llibre de fotografies del poble.

RELACIONS ENTRE ELS DOS AJUNTAMENTS

L'Ajuntament de Porrera, dia 26 de març del 1997, va aprovar l'agermanament amb el poble de Porreres; la carta enviada pel batle de Porrera diu:

"Em plau comunicar-vos que el desig d'aquesta corporació, evidenciant en altres ocasions, d'agermanar-se amb el poble de Porreres, ha estat ratificat per l'acord del Ple del nostre Ajuntament del dia 26 de març d'aquest any.

Amb aquest motiu, ens posem a la vostra disposició perquè tingueu a bé comunicar-nos les vostres suggerències i observacions de cara a obtenir, com més aviat possible, aquest objectiu comú".

L'Ajuntament de Porreres, en el plenari celebrat el dia 30 de juny de 1997, va adoptar l'acord que a continuació transcrivim:

"Proposta d'acord del ple de la corporació manifestant la voluntat d'agermanament amb el municipi de Porrera, i creació d'una comissió especial per a la seva realització."

RELACIONS AMB ELS DOS POBLES

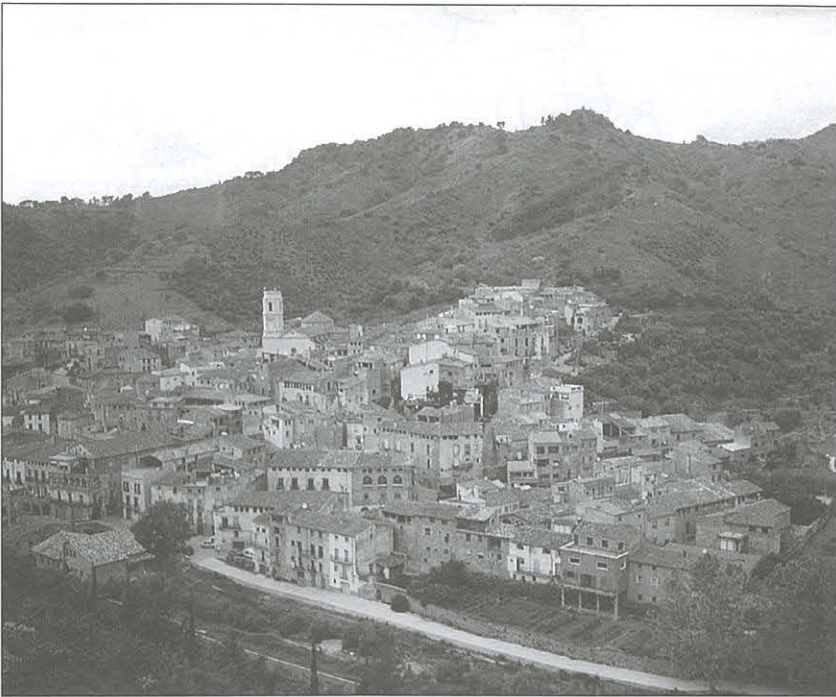
Moltes han estat les visites realitzades entre els dos pobles. Si feim un poc de memòria, fou l'Agrupació Cultural qui va iniciar les relacions amb el poble de Porrera. Un grupet de persones de l'Agrupació, coneixedores dels lligams històrics entre les dues poblacions, varen voler satisfer la curiositat de visitar el poble de Porrera i així va ser. L'entitat organitzà un viatge per aquelles terres a l'octubre de 1984. Aquest va ser el començament d'una bona amistat entre el poble de Porrera i l'Agrupació.

A l'any 1994, i per iniciativa de l'Agrupació, es va organitzar la **I Calçotada Popular**, amb la col·laboració de l'Ajuntament i altres entitats del poble, per recaptar fons per pal·liar els danys que el poble de Porrera patí.

El 1997 una representació del poble de Porrera, encapçalada pel batle Salustià Álvarez i un grapat de gegants i graellers, varen assistir a les festes de Sant Roc de Porreres.

L'any passat (1999) es va realitzar l'acte d'agermanament a Porreres.

Per altra banda, hem de remarcar que moltes de les entitats del nostre poble i persones en particular, també han volgut conèixer aquelles terres i han viatjat a Porrera on han estat molt ben rebudes.

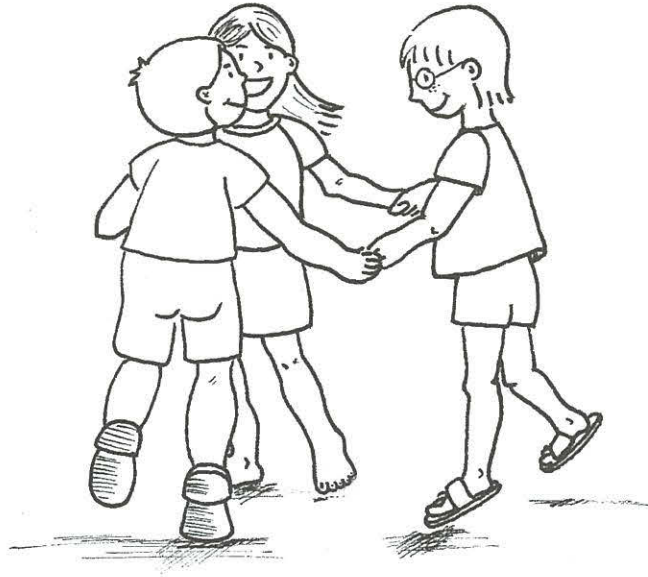
CANÇONETES PER A INFANTS

Antoni Pubil

La societat actual ha possibilitat, per diferents motius, la pèrdua de l'ús de tot un amplíssim repertori de cançonetes infantils tradicionals que s'havien anat transmetent de pares a fills, generació rere generació.

Per una part, el ritme de vida de les famílies actuals no té res a veure amb la vida familiar de la societat mallorquina d'abans, eminentment agrícola. Actualment vivim immersos dins una societat, podríem dir que de serveis, que ofega adults i infants, i en la qual, en molt poques ocasions, les relacions pares-fills inclouen les cançons per engronsar, per jugar o per dormir els infants. Ni tampoc els nins i nines d'avui en dia utilitzen les cançons en el joc, senzillament perquè en els seus jocs, influïts per les pel·lícules i els dibuixos animats de la televisió, no hi fan falta aquests tipus de cançonetes.

D'altra banda, la llengua castellana va anar ocupant tota una sèrie d'espais que abans es reservava la llengua catalana. Així el castellà començà a envair el terreny del joc, de les cançonetes, del carrer... i els nins i nines usàrem en els nostres jocs cançons en llengua castellana: "Al pasar la barca..", "Que llueva...", entre d'altres. Aquestes cançonetes desplaçaren les catalanes.

ARA PLOU

*Ara plou,
ara neva,
ara cau pedra,
pedra rodona.
Xim, xim, xim,
visca la gresca, visca la gresca,
Xim, xim, xim,
visca la gresca del torin.*

SI LA BARQUETA ES TOMBA

*Si la barqueta es tomba,,
nena no tinguis por,
alça la corda enlaire
i canta una cançó.
Dilluns,
dimarts,
dimecres,
dijous,
divendres,
dissabte,
diumenge.
(cançó de botar corda)*

Molts d'infants, per tant, desconeixen les cançonetes pròpies, part del nostre patrimoni col·lectiu, i que o bé eren cantades o recitades pels infants en els seus jocs o bé anaven dirigides a ells, però els cantava l'adult.

ANSA PER ANSA

*Ansa per ansa,
ansa paner.
Si tu amolles l'ansa,
jo l'amollaré.
Ansa per ansa,
ansa paner.
Si tu amolles l'ansa,
et batcularé.*

MAMBALLETETES

*Mamballetetes
toca manetes,
toca-les tu,
que les tens petitetes.*

Aquestes cançonetes infantils són d'un gran valor educatiu per als infants, ja que afavoreixen la comunicació oral, amplien el vocabulari i el llenguatge expressiu de l'infant, desenvolupen l'educació musical, estimulen la memorització (el ritme i la melodia faciliten el seu aprenentatge) i posen l'infant en contacte amb la cultura popular.

A més a més, permeten un apropament de l'adult i l'infant, de forma lúdica i, a la vegada, educativa.

AQUEST ÉS EL PARE

*Aquest és el pare,
aquest és la mare,
aquest fa les sopes,
aquest se les menja totes.*

I aquest diu:

piu, piu, piu !,

que no n'hi ha pel caganiu.

(cançó per comptar els dits de la mà)

Diversos aspectes de la vida de l'infant han vist aplicada la seva cançoneta per part de l'adult.

ORELLA, PARELLA

Orella, parella;

ull, per ull;

nas, per nas;

boqueta, jas!

(cançó per fer menjar l'infant)

VOU-VERI-VOU

No-ni-no li diu sa mare,

no-ni-no en el seu filló;

no-ni-no quan el bolcava,

i tot era no-ni-no.

*Vou-veri-vou,
vou-veri-vou,
la riera corre
i l'aigua no es mou.*
(cançó per adormir)

SERRA MAMERRA

Serra mamerra,

una olla de terra,

una olla d'aram.

Patapum, patapam!

(cançó per jugar a engronsar l'infant)

És evident, per tant, que els usos d'aquestes cançons, d'aquest patrimoni cultural, s'hauria de valorar de forma seriosa i no s'hauria de menysprear el seu valor educatiu. Tal vegada, així, possibilitariem als infants tornar jugar en català.

Per a més informació:

Serra Mamerra. Cantarelles i cançonetes per a infants.

R. Bassa, M. Cabot, F. Crespi, R. Díaz, J. Lladonet.

Govern Balear. Conselleria d'Educació, Cultura i Esports.

Mallorca. 1995.

Estanc Can Poo

Segells de goma. Tota casta d'impresos d'impremta. Havans gravats per a festes.
Llibres de text. Revistes. Articles de papereria. Juguets. Perfumeria. Articles de regal

Avinguda Bisbe Campins, 12. • Porreres.

Tels. 971 64 70 24 - 971 64 70 78

“LA EJETUTORIA REVOLUCIÓN DE PORRERAS” (I Part)

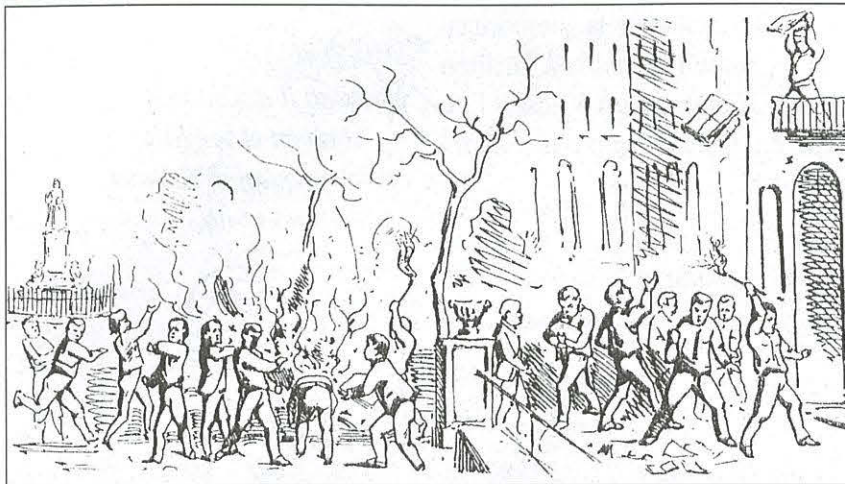
Tomeu Garí

Qualsevol tipus de revolució política afecta, de manera diferent, els nuclis de població. Molt sovint les grans ciutats pateixen més les conseqüències que els petits pobles, però si ens fixem amb els aconteixements que es donaren a la Vila de Porreres l'octubre de 1868 veurem que els seus resultats també foren molt greus i semblants als que es donarien a una ciutat.

La secuela més important que deixà l'alçament civicipopular del 3 d'octubre de 1868 fou la pèrdua total de la documentació que fins aleshores formava part de l'Arxiu Municipal de la Vila i que es trobava a les dependències de la Casa Consistorial. Sense cap dubte, un dany irreparable per a totes les persones que intenten donar a conèixer la història del nostre poble.

L'anàlisi dels fets i una posterior interpretació històrica en aquest cas es fa difícil. Cal recordar que, fins fa poc, sols teníem una petita ressenya del mestre d'escola Miquel Llinás(1) i un breu comentari a un dels volums de la Història de Porreres(2) que ens parlàs sobre els fets que varen ocórrer la fatídica nit del 2 al 3 d'octubre de 1868.

En el present any 2000, cal destacar la recent aportació de Ramon Rosselló i Vaquer(3) d'una sèrie de documents que es conserven a l'Arxiu Municipal de Manacor, procedents del seu Jutjat

de 1ª Instància i del Jutjat de Pau de Porreres, a més d'unes notes complementàries que es troben a l'Arxiu del Regne de Mallorca.

Aquesta important aportació ha obert una porta per a l'anàlisi dels fets de “La Gloriosa” i les seves posteriors conseqüències, que més endavant intentaré explicar.

La societat espanyola del final de l'època isabelina es caracteritzava per estar formada per classes ben perfilades. Els especuladors financers, els industrials i els propietaris agrícoles, al costat d'advocats i generals ennoblits, constituïen el que els demòcrates anomenaven l'oligarquia dominant. Les classes populars, obrers, artesans, camperols, formaven el gruix de la població, portaven una manera de viure precari i, a més, estaven exclosos d'un sistema de poder que era essencialment oligàrquic: els electors arribaven amb prou feines a

l'u per cent de la població.

Malgrat tot això, els exclosos del sistema eren, de fet, els qui en gran mesura el sostenien, bé amb les contribucions en diners, bé amb la contribució de sang, les odiades quintes(4). A més, la situació política del darrer quart del segle XIX era també prou complicada: un sistema polític viciat i corrupte, on podem destacar la implantació del *governamentalisme* polític (centralisme i submissió al poder constituït) i del *cunerisme* (inserció dins les llistes electorals de persones alienes a la circumscripció que suposava la imposició de diputats forasters des de Madrid), a més de la crisi econòmica, l'augment del control social i polític i el món de la cultura que estava enfrontat al règim. A més, cal destacar l'aparició d'un discurs alternatiu per mitjà de la premsa.

Aquesta situació originarà el pronun-

ciament militar a Cadis del 18 de setembre de 1868 del General Prim i l'almirall Topete. La revolució anomenada "La Gloriosa" en un principi pareixia una enèsima reproducció dels pronunciaments militars que s'havien succeït durant el regnat d'Isabel II, però anà molt més enllà. La confusió dels primers dies i la incertesa del resultat del pronunciament de Prim i Topete va fer que les Balears no s'unissin a la revolució fins a l'u d'octubre. La població de les illes va secundar l'aixecament que anava acompanyat de moltes mesures populistes: establiment del sufragi universal, supressió dels impostos de consum i de les quintes, llibertat d'impremta, de cultes i ensenyament, abolicció de la pena de mort, que foren de difícil compliment.

Les primeres notícies del destronament d'Isabel II arribaren a Mallorca, via Alcúdia. El primer d'octubre es donaren els primers aldarulls a Ciutat i poc després s'estengueren pels pobles. La població mallorquina la va emprendre amb el derrocament de símbols relacionats amb la reina destronada, cremà les talles de mesurar els reclutes, saquejà les oficines de recaptació i les cases d'alguns funcio-

naris. Els aldarulls més seriosos tengueren lloc a Ciutat, Inca, Santanyí i Porreres.

La revolució del setembre de 1868 tengué un fort ressò al nostre municipi. La nit del 2 al 3 d'octubre es produí una acció popular contra la política local, els consums i la hisenda municipal. Un grup nombrós de veïns de la Vila es dirigí cap a l'Ajuntament, on a més de destrossar portes i persianes, es tragueren alguns mobles i la documentació de l'Arxiu Municipal i es cremà. Altres aldarulls es donaren a la casa de Joan Barceló "Apotecari", on també es feren nombroses malifetes, li cremaren les portes del seu domicili i, a més, li robaren algunes joies i doblers.

La difícil situació municipal es calmà alguns dies després. 27 veïns de la Vila foren detinguts i traslladats a la presó de Manacor a causa de la revolta. El 27 d'abril de 1869, els presos foren traslladats a la presó de Ciutat per forces d'infanteria i cavalleria (5).

Bibliografia consultada:

(1) Llinás i Barceló, Miquel. *La Revolució de 1868 en Porreres*. Progra-

ma de les festes de San Roc, 1985.

(2) Munar i Oliver, Gaspar. *Història de Porreres*. v. II, Palma 1979, pp 261-263.

(3) Rosselló i Vaquer, Ramon. *La Vila de Porreres, 700 anys d'Història*. Porreres 2000.

(4) Sobre el sistema de reclutament, vegeu: Marimon i Ruitort, Antoni. *Els Balears en les guerres de Cuba, Puerto Rico i Filipines*. Palma 1996, pp. 33-40.

(5) ARM: A.A, 930 n^a 19.

Llorenç Cerdà Mora

Carrer Major, 75 - 2.ª A
Tel./ Fax 64 79 11
07260 PORRERES
MALLORCA

Venda de Bolets

CAFÈ NOU
Tapes i Berenars

C/. Pou Florit, 79 • Tel. 971 64 75 61
07260 PORRERES

Confeccions i moda en esport i ben vestir

Cas Sastre Micarillo

Carrer de l'Almoïna, 28 - Telèfon 971 64 73 09 - PORRERES

Petits detalls urbans

Al carrer de Lluís es poden observar dues finestres certament interessants, una a la casa corresponent al número 3 i l'altra en una casa que forma cantó amb el carrer d'en Veiet. També en localitzam de semblants característiques al carrer Major nº11 i al carrer Pou Florit nº 65.

Totes elles s'emmarcarien en les denominades finestres de tradició renaixentista que perdura al llarg de varies centúries.

Finestra amb més decoració i amb presència d'un escut, potser sigui una realització de finals de segle XIX. Carrer Lluís nº3.

Finestra de trets més simples que tal vegada s'bagi de datar en el segle XVIII. Carrer Major nº 11.

SOBRE EL MONUMENT ALS "CAIDOS"

Maria Barceló i Crespi

És d'agrair la decisió presa per l'actual equip de govern municipal de traslladar aquest monument des del Lloc Sagrat al cementiri. Els anteriors equips del període democràtic no feren el mínim esforç en aquest sentit i per tant continuaren amb el record ben present del franquisme. Era ben hora !

Ara bé, segons s'ha dit, no sols s'ha pretès fer un canvi d'ubicació sinó que hi ha intenció de llevar-li l'escut de la Falange.

Això no em sembla correcte. La Història és com va ser i no com hauríem volgut que fos. Un document històric, en aquest cas sobre pedra, no es pot mutilar simplement perquè no ens agrada, ens estorba o ens recorda temps que més valdria oblidar. La memòria històrica no ha de permetre esborrar els fets del passat que avui no interessin.

L'anàlisi del passat s'ha de fer amb rigor científic i metodològic per lograr la màxima objectivitat possible. En el futur, els historiadors que vulguin apropar-se en les seves recerques a l'estudi de la guerra civil i a la postguerra a Porreres es trobaran amb un document incomplet.

El monument en qüestió és reflex d'unes circumstàncies concretes de la nostra Història, agradi o no agradi, i mereix ésser conservat tal com va

ser concebut. No podem falsificar la Història.

El que sí sembla correcte és afegir, a la vora, una altra inscripció, amb totes les explicacions que convinguin, i amb els noms dels morts que defensaren la causa republicana. Tan porrerencs eren uns com els altres.

Va dir que, apart de les connotacions polítiques, el monument presenta una obra escultòrica, de més o menys interès, d'un artista local. Ens referim a l'escultor Francesc Sitjar Cerdà, "Pistola".

ESTANC CA NA JAUME

Tabac - articles de regal
papereria - llibres
i tota classe de revistes
i diaris

Carrer Sant Roc, núm. 2
PORRERES

PUB RESQUILLS ES TRUI DE PORRERES

C/ Pou Florit, 14 - PORRERES

LES MANS AL FOC (XI)

ELS CALZES

Joan Sorell Adrover

"L'extroversió de les frustracions agressives és un vell mecanisme de desplaçament. Les matances de jueus, les guerres exteriors, la caça d'agents i espies estrangers, han servit magníficament en repetides ocasions per distreure l'atenció dels conflictes de classe i agrupar els dominats darrera dels seus dominadors. Igualment antic, però no tan eficaç, és el mètode de cercar caps de turc, és a dir, de fer aparèixer a alguns dirigents com a responsables de la política estatal que les masses repudien", assenyala Göran Therbon.

Molts cregueren, en aquell temps, que s'havia de combatre amb ferocitat l'escola pública. No s'hi volgueren enfrontar directament, però es pensava que els desenvolupaments científic i moral acabarien en la religió. I en aquesta perspectiva es situà l'Estat. Tornava la religió. Un nou ordre internacional feia reaccionar la gent davant el laïcisme. En aquesta perspectiva, segons indica Ernst Bloch, una determinada forma de religió radicalment deslligada del marxisme, el supera. Transmetien la idea que la religió podia vèncer el comunisme, com a eix central de la seva ideologia, i a més, s'anava en contra dels projectes il·lustrats. Per aconseguir el que volien, consideraven necessari un enorme bany de sang.

És per això que us voldria explicar, que no només el context jurídic particular d'aquella època em porta a raonar en funció de situacions específiques, sinó que les tradicions històriques i cultu-

ral exercixen també un paper determinat amb la manera de plantejar-me els problemes.

Fetes aquestes observacions, començaré per dir-vos que, "el setze d'agost del trenta sis, a primera hora del matí, els falangistes s'emportaren detinguts catorze porrerencs al convent de frares de Manacor. El vespre següent, tots ells, més un altre que ja era a la presó per haver robat gallines, varen ser afusellats en teringa a Son Coletes. N'Andreu Amengual, va ser una de les víctimes. Tenia una cinquentena d'anys. Era regidor de l'Ajuntament i, tot hi que havia estat a Bons Aires, es guanyava la vida amb els braços: treia marès a una pedrera".

També ens pot servir d'exemple el que li succeí a n'en Perequela, que "tenia uns trenta anys i estava afiliat a la Fraternitat Obrera. El seu ofici? Treure marès a les pedreres de Son Fullana de Lluçmajor. El vint de juliol arribaren notícies contradictòries a la pedrera. Hi ha un cop d'Estat, els faixistes són al carrer... En Tomeu Perequela agafà la bicicleta i partí cap a Porreres. Pel camí es va adonar que els rumors eren certs i quan va ser prop de la plaça, deixà la bicicleta i s'acostà a una cantonada a guaitar. Els crits i les converses animades dels revoltats reunits entorn de l'Ajuntament li feren extremà les precaucions. Així i tot el descobriren. En Perequela!, cridà un que es despenjà l'escopeta de l'esquena. Els primers trets que es feren en homenatge al seu nom li arribaren quan pedalejava furiosament camí de la pedrera. Amb l'alè

trenat comunicà els fets als seus companys i la seva decidida voluntat de no tornar al poble. Tots els altres decidiren refugiar-se a ca seva i esperar aconeximents. Pocs dies després, dos d'ells morien afusellats a Manacor i un altre a Ciutat de Mallorca. En Perequela, en canvi, preferí no entregar-se. Pensava que per Son Fullana no el trobarien i, en darrer cas, tenia una pistola per a defensar-se. D'aquesta manera pogué allargar una mica més la vida. Els sublevats escorcollaren ca seva, escorcollaren els entorns. On era en Perequela? Un dia que havia plogut, les seves petjades sobre la terra mollà el traïren. En Perequela era a la pedrera de Son Fullana, sens dubte. I el cosiren a trets, tot i que procurà defensar-se.

Però el que ara m'interessaria destacar és el nom d'en Climent Serra, per les repercussions que hi va haver a Porreres arrel de la seva mort. "Havia superat la trentena d'anys i pertanyia a Esquerra Republicana. Era mestre d'obres (encarregat pel Front Popular de dur a terme les obres del nou edifici escolar). El dia de la Mare de Déu d'Agost del trenta sis, el detingueren a la Casa de la Vila i, a primera hora de l'endemà, el s'endugueren amb tretze porrerencs més a Son Coletes. Naturalment els assassinaren".

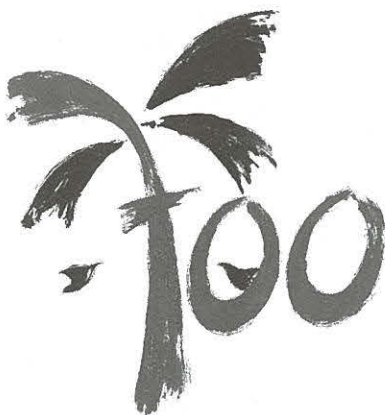
En queden encara molts més de porrerencs assassinats el trenta sis, fins un total de vint i nou, però no em vull estendre molt amb narracions que tots podeu llegir al "Diccionari Vermell", d'en Llorenç Capellà. Així i tot, aniré fent menció d'uns quants d'ells en el curs d'aquest serial.

CELEBRACIÓ DELS 700 ANYS

Antoni Gornals

Durant aquests mesos de maig i juny, alguns ajuntaments des Pla i de Migjorn han celebrat, amb unes jornades esportives, el 700 aniversari de la carta de poblament atorgada pel rei Jaume II a les seves respectives viles. Els esports que es varen incloure en aquestes jornades foren el bàsquet, el futbol sala iniciació i el futbol de veterans.

L'ajuntament de Porreres hi participà organitzant una trobada de futbol sala iniciació, juntament amb l'APiMA de l'Escola Nova, al camp de futbol de Ses Forques, dia 20 de maig, en la qual hi prengueren part 8 equips. Representà

Porreres l'equip de l'Escola Nova. El dia següent, els mateixos grups jugaren a Sant Joan.

Quant al bàsquet, el Porreres benjamí participà, dia 13 de maig, en la trobada organitzada per l'ajuntament de Montuiri, i l'equip aleví jugà, dia 28 del mateix mes, a Santanyí. A cada trobada hi intervingueren 6 equips de diferents pobles.

El futbol de veterans es juga els dies 4 i 11 de juny al camp de futbol de Santanyí, activitat organitzada també per l'ajuntament d'aquesta vila. Hi participen 4 equips: Campos, Montuiri, Porreres i Santanyí. L'edat dels jugadors ha de superar els 35 anys.

SEBASTIÀ BARCELÓ, CAMPIÓ D'EUROPA DE DARDS

El jugador de dards porrerenc Sebastià Barceló Barceló *Rellotger*, integrant de l'equip Brasilia de s'Arenal format per 4 jugadors, ha participat amb aquest grup en el Campionat del Món d'aquesta especialitat.

Aquest equip guanyà el Campionat d'Espanya, la qual cosa els possibilita l'accés al Campionat d'Europa, que es disputà a Alemanya i que també guanyaren. I com a campions d'Europa es desplaçaren a Las Vegas (Estats Units)

per disputar el Campionat del Món, on quedaren en 12ª posició d'un total de 120 equips.

En definitiva, una gran actuació d'aquest equip mallorquí. Enhorabona!

El que necessitis
per practicar el teu esport

ESPORT ESPLAI

Sala 7 - Porreres

Tel. 971 16 83 13

LEE. SOLIDO **DIESEL** **Levi's**

Champion U.S.A.

MANS

L'Almoina, 30 Tlf. 971 16 84 56

Porreres

SKETCHERS

Kappa **adidas** **AVIA** **CAT**

LA JUNTA DIRECTIVA EN FUNCIONS DE L'UNIÓ ESPORTIVA PORRERES CONVOCA ELECCIONS

Gaspar Barceló i Barceló

El passat dia 16 de maig es va reunir la junta directiva en funcions del club per tal de donar el preceptiu compliment a l'acord que es prengué a l'Assemblea Extraordinària celebrada tres dies abans, i decidí convocar eleccions a President i Nova Junta directiva. Així mateix es designà la Comissió Electoral i per unanimitat s'aprovà la proposta d'anomenar els socis Srs Miquel Servera, Bartomeu Moll i Gabriel Moll, com a membres de dita comissió.

Les eleccions es celebraran el dissabte dia 17 de juny al local de Ses Forques a les 21'30 hores en un únic punt a l'ordre del dia: Eleccions i proclamació de President i Junta Directiva.

Tots els socis i sòcies del club que vulguin presentar una candidatura, ho poden fer fins dia 14 de juny a qualsevol membre de la comissió electoral.

APUNT

Des de fa molts anys, i ja no és d'ara, el futbol porrerenc passa per una reestructuració que no acaba de fructifi-

Aficionats de la U.E Porreres als inicis de l'any 80

car. El principal problema és la manca de jugadors, la qual cosa fa que no es pugui competir amb equips de grans i juvenils, i que els més petits hagin de conformar-se en jugar campionats de futbol.

Esperem que tots els socis/es del club i porrerencs en general prenguin consciència dels moments històrics

que Porreres va viure amb la Unió Esportiva Porreres, i que donin suport a aquelles persones que es posin al cap davant d'una tasca que ha de servir si més no, per situar a poc a poc i sense presses, el club porrerenc, al lloc que pel seu llarg historial es mereix.

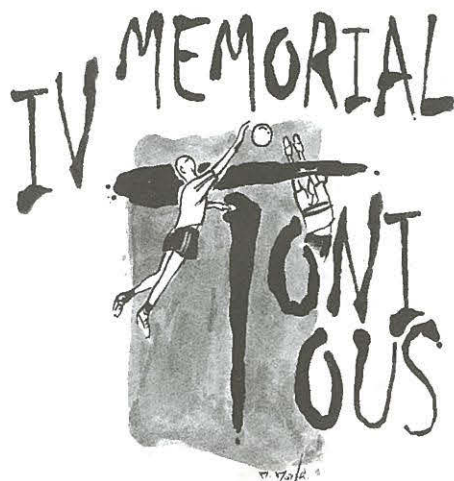
IV MEMORIAL TONI TOUS

L'Associació de Pares i Mares i el col·legi Verge de Montision organitzaren dia 26 de maig el IV Memorial Toni Tous de voleibol, en el qual hi participaren uns 240 jugadors repartits en 17 equips.

La novetat d'enguany va ser la introducció de la categoria de pitu-volei amb els més petits de l'escola. La jornada

acabà amb l'entrega de trofeus, obsequi i berenar per a tots els assistents.

Un agraïment per la seva col·laboració al Consell de Mallorca, Ajuntament i Comité Comarcal d'Esport Escolar des Pla, entitats, comerços i empreses del nostre poble, i a Miquel Morlà pel logotip que ha dissenyat per a aquest Memorial.

EL COL·LEGI VERGE DE MONTI-SION CAMPIONS DE MALLORCA DE VOLEIBOL

El col·legi Verge de Monti-sion de Porreres ha estat el guanyador indiscutible a les finals de Mallorca de voleibol que s'han disputat a Muro durant dos caps de setmana del mes de maig. Els equips del col·legi aconseguiren el títol de campions de Mallorca d'aquests Jocs Escolars a les cinc categories que disputaren: cadet masculí, cadet femení, infantil masculí, infantil femení i aleví masculí.

Repartits entre aquests cinc equips, han participat en el Campionat un total de 42 alumnes de l'escola. Ara bé, són 90 alumnes del centre els qui prac-

tiquen aquest esport com a activitat extraescolar, des d'Educació Infantil (pitu-volei) fins a 2n curs d'ESO. L'en-

trenador d'aquest nombrós grup de jugadors és en Pep Mas.

Tot un èxit per a l'escola! Enhorabona!

CLOENDA DE LA TEMPORADA DE BÀSQUET

Diumenge dia 14 de maig, el Club de Bàsquet de Porreres organitzà una diada per cloure la temporada 1999/2000. El dematí, a l'Escola Nova, els equips benjamí i aleví de l'escola de bàsquet s'enfrontaren a una selecció de mares dels jugadors, les quals perderen els dos partits

que disputaren. L'entrenament i la preparació d'aquests nins i nines durant tota la temporada ha donat bon fruit.

A migdia, al Camp Municipal d'Esports Ses Forques, s'enfrontaren l'equip de bàsquet de Porreres amb una selecció de jugadors veterans i membres de la

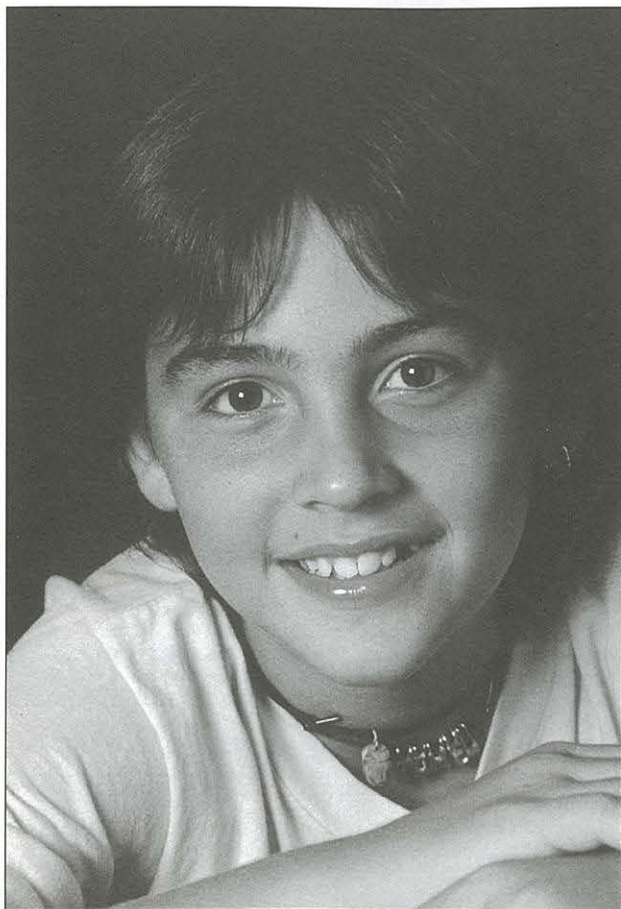
Penya 69.

La celebració es tancà amb un dinar al bar restaurant del camp, amb més de 150 comensals, i durant el qual se sortejaren diferents articles esportius i dos viatges, un a Menorca i l'altra a Eivissa, i s'entregaren alguns trofeus i medalles als jugadors grans i petits.

AL MEU FILL TOMEU

Catalina Oliver i Riera

Al meu fill Tomeu li feia una mica de mandra redactar, però els estius eren molt llargs i adesiara aprofitava per fer-li fer una mica de feina de llenguatge. Jo, la seva mare, sempre trobava que era el que necessitava per poder continuar el següent curs amb èxit, per això alguns matins o després d'haver dinat ens assèiem tots dos i treballaven una mica, sovint també s'hi afegia el seu cosí Bartomeu i la seva germana Mª Antònia. Un dia del mes d'agost van decidir que abans d'anar a nedar escriuríem algunes línies.

La consigna era "Inventa una història amb les següents paraules", per ajudar-li vaig escollir deu paraules a l'atzar d'unes lectures que treballaven durant aquelles petites classes de recolzament. Aquest dia la seva producció em va xocar, vaig quedar sorpresa i satisfeta, ignorant per complet que tres anys després la seva fantasia se semblaria a la seva

realitat. Aleshores en Tomeu tenia 14 anys, era l'estiu i pas-sàvem les vacances a la Colònia de Sant Jordi. Lluny de pensar que a aquell mateix lloc la mar "el xuclaria" per sempre.

Eren moments de molta felicitat.

UNA HISTÒRIA INVENTADA PER EN TOMEU DIA 25 D'AGOST DE 1997

QUAN TENIA 14 ANYS

Un dia jo estava tombat en el sofà, devora la meva mare planxava la roba. Eren les dotze i mitja i li vaig dir a veure si anàvem a nedar. Ella va dir que sí. Agafàrem les coses de la platja i partírem cap allà amb el cotxe.

Quan arribàrem, jo vaig anar a bussejar. Aquest dia feia molta corrent i no me vaig donar compte que el mar m'havia xupat. Vaig mirar d'anar cap a la costa, però no podia, vaig veure que hi havia un illot més a prop, vaig anar cap allà. Com que feia temporal no vaig poder pujar. Amb la careta vaig veure com una cova dins del mar, vaig agafar molt d'aire i l'anava mirant per dintre, vaig veure una càmera d'aire, vaig pujar, hi havia com un replà d'uns tres metres, i després seguia una cova, però tot estava molt obscur, sort que jo duia una pila de bussejador. A aquella cova feia molta olor, no sabia el que era, vaig il·luminar d'allà on venia aquesta olor i era un cadàver que es veia que l'havien ferit amb una bala al cap. També duia un cofre petit ple de joies.

Vaig començar a tenir molta fam i vaig mirar per tot a veure si trobava alguna cosa per menjar i mentre vaig caure amb una pedra i em vaig rompre una cama. L'illa va començar a vibrar, em vaig tirar a l'aigua coixejant amb el cofre a la mà. Quan vaig sortir a la superfície vaig veure que el que feia vibrar era un iot molt gros que em venia a rescatar.

Tomeu A. Barceló i Oliver

Germans Leiva

Pare Bartomeu Pou, 2
07003 PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 75 10 28 - Fax: 971 75 05 67

Anàlisis Clínicas

Antònia Sastre Barceló
Farmacèutica

Consulta: Dilluns, dimecres i divendres
de 8:30 a 10 hores

Carrer l'Almoïna, 49
Tel. 971 64 70 84

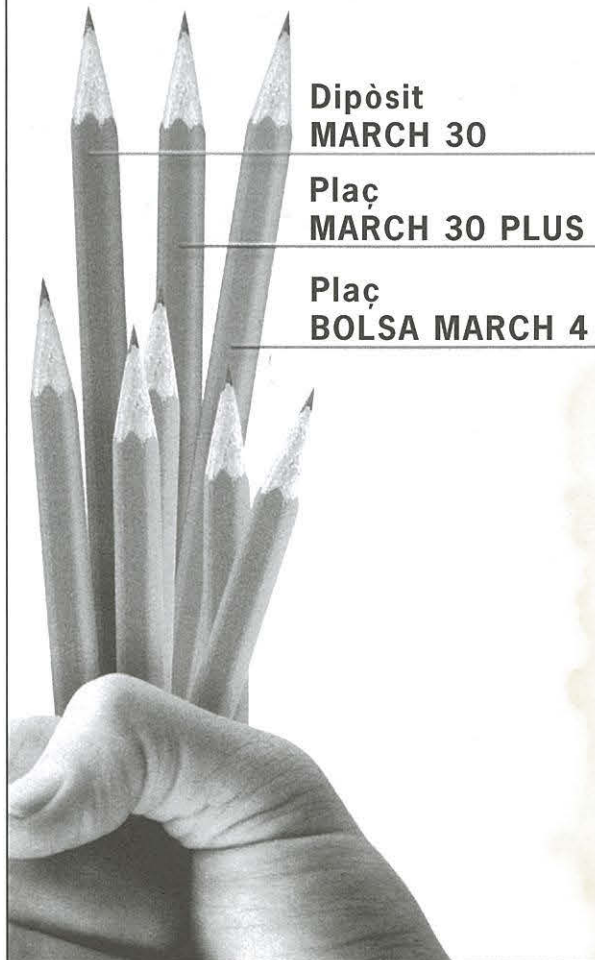
Assegurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació Mútua,
Axa-Mare Nostrum, Imeco-Caja Salut, Groupama, L'Aliança, Novomedic...

Bar Pub ES FAROLET

L'Almoïna, 58 - PORRERES

Tres Inversions Punteres

PER PLAÇ I RENTABILITAT

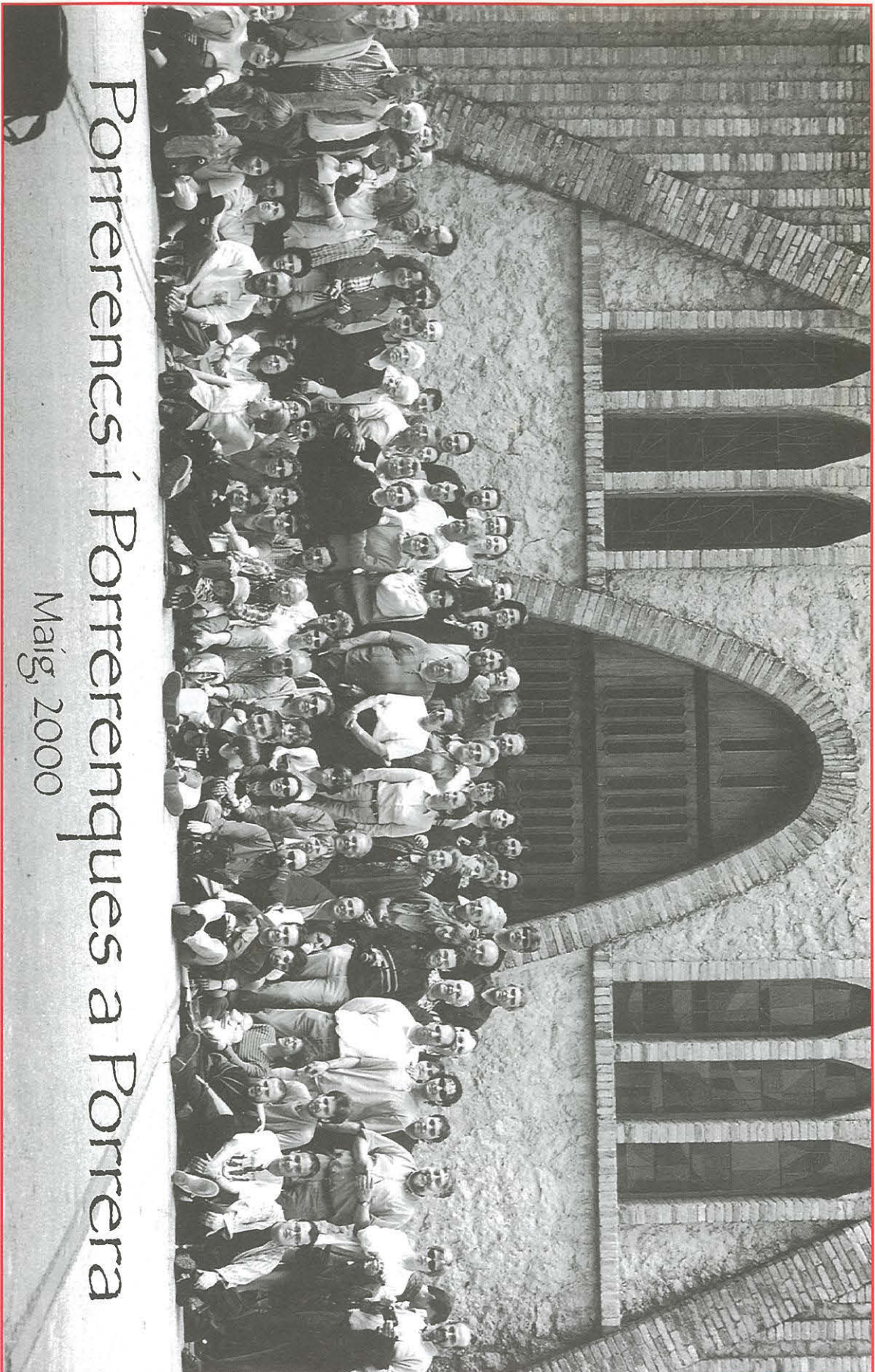

Dipòsit
MARCH 30

Plaç
MARCH 30 PLUS

Plaç
BOLSA MARCH 4

 BANCA MARCH

Porrerencs i Porrerengues a Porrera

Maig, 2000